

Ympäristö- ja teknisen toimen apulaiskaupunginjohtaja

O T E

69 §

LAUSUNNON ANTAMINEN OIKEUSMINISTERIÖN LAINVALMISTELUOSASTOLLE
TYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ RIKESAKKOMENETTELYN
YKSINKERTAISTAMISEKSI AUTOMAATTISESSA
LIIKENNEVALVONNASSA

25.09.2003

Dno KKA: 5907 /000/2003

Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto on pyytänyt Tampereen kaupunkia antamaan lausunnon 30.9.2003 mennessä ajoneuvon haltijavastuun toteuttamista käsitelleen työryhmän mietinnöstä (OM 35/41/2002).

Mietinnön tiivistelmä kuuluu seuraavasti:

"Esityksessä rikesakkomenettelystä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ajoneuvoa pysäyttämättä havaituista ylinopeusrikkomuksista sekä liikennemerkkien vastaisesta joukkoliikennekaistalla ajosta määrätty rikesakko voitaisiin antaa ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle tai haltijalle ilman, että rikkomukseen käytetyn ajoneuvon kuljettajaa on selvitetty. Tiedoksianto voisi tapahtua postitse tavallisella kirjeellä ajoneuvorekisteristä ilmenevään osoitteeseen. Rikkomukseen syyttömän henkilön olisi vastustettava saamaansa rikesakkoa määrääjässä uhalla, että se jää voimaan ja tulee täytäntöönpanokelpoiseksi. Uusien menettelysäännösten tarkoituksena on helpottaa automaattisessa liikennevalvonnassa paljastuneiden liikenneriikkomusten käsittelyä. Myös huomautusmenettely mainituissa liikenneriikkomustapauksissa olisi mahdollinen siten, että vähäisistä rikkomuksista voitaisiin lähettää kirjallinen huomautus ajoneuvon omistajan tai haltijan rekisteriin merkittyyn osoitteeseen. Lisäksi esityksessä ehdotetaan poliisilain teknistä valvontaa koskevien säännösten tarkistamista siten, että ne nykyistä paremmin soveltuisivat automaattiseen liikennevalvontaan.

Mietinnössä myös ehdotetaan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen muuttamista siten, että silloin, kun ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai haltija ei ole luonnollinen henkilö, rekisteriin olisi ilmoitettava merkittäväksi luonnollinen henkilö, joka on ajoneuvon pääasiallinen käyttäjä tai jolla on tiedot ajoneuvoa käyttävistä henkilöistä.

Mietinnössä on selvitetty mahdollisuuksia siirtää automaattiseen liikennevalvontaan liittyviä tehtäviä poliisilta kunnille."

30.09.03
ed 35/41/2002
OM 35/41/2002
dno

Ympäristö- ja teknisen toimen apulaiskaupunginjohtaja

Liikenneinsinööri Reijo Väliharjun ja lakimies Hannamari Koiviston ehdotus oikeusministeriön lainvalmisteluosastolle annettavaksi lausunnoksi:

”Liikenne- ja viestintäministeriön liikenneturvallisuussuunnitelmassa vuosille 2001-2005 todetaan taajamien turvallisuuden parantamista koskevien toimenpiteiden kohdalla, että taajama-alueiden nopeusrajoitusten noudattamisen parantamiseksi selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön kunnallinen nopeusvalvonta suurimmissa kaupungeissa. Valvonta toteutettaisiin automaattisilla nopeudenvälvontalaitteilla. Suunnitelman mukaan tulisi myös selvittää, miten rikkomusten seuraamukset voitaisiin kohdentaa ajoneuvon haltijalle. Valtioneuvoston periaatepäätöksen tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta 18.1.2001 mukaan valtioneuvosto pitää tärkeänä, että viranomaiset, organisaatiot ja kunnat toteuttavat edellä mainittua liikenneturvallisuussuunnitelmaa mahdollisimman laajasti. Poliisin liikenneturvallisuusstrategiassa 2002-2005 todetaan, että kunnallinen automaattinen liikennevalvonta lisää toteutuessaan valvonnan määrää taajamissa. Nyt lausunnolla olevassa työryhmän mietinnössä on kuitenkin päädytty ehdottamaan, että Suomessa ei siirryttäisi haltijavastuuseen alhaisten ylinopeuksien, joukkoliikennekaistalla ajamisen eikä punaisia päin ajamisen suhteen. Se, että työryhmä ei ole esittänyt haltijavastuuseen siirtymistä, on puolestaan johtanut siihen, että se ei ole myöskään esittänyt valvonnan siirtämistä kunnille. Onkin totta, että nykyinen ja työryhmän ehdottama järjestelmä edellyttävät sellaista ammattitaitoa, joka ainakin tällä hetkellä sijoittuu poliisivoimiin.

Haltijavastuuseen siirtyminen on kuitenkin tiettyjen liikenneriikkomusten osalta välttämätöntä, jotta liikenneturvallisuutta voitaisiin oleellisesti parantaa lisäämättä kohtuuttomasti tarvittavia resursseja. Haltijavastuu mahdollistaisi puuttumisen käytännössä katsoen kaikkiin valvontalaitteiden kohdalla tapahtuneisiin rikkomuksiin. Nykyään esimerkiksi moottoripyöräilijöiden rikkomuksia ei voida lainsäädännöstä johtuen valvoa ollenkaan automaattisen liikennevalvonnan keinoin. Kiinnijäämisriskin oleellinen kohoaminen lisäisi mitä ilmeisemmin liikennesääntöjen noudattamista ja samalla liikenneturvallisuutta. Tampereen kaupunginhallitus on jo 15.12.1997 tehnyt oikeusministeriölle lainmuutosesityksen siirtymisestä haltijavastuuseen automaattisessa liikennevalvonnassa havaittujen liikenneriikkomusten osalta. Pysäköinninvalvonnassa on aikoinaan siirrytty haltijavastuuseen. Ajoneuvon omistajalla on kuitenkin oikeus saada korvaus suorittamastansa pysäköintivirhemaksusta ajoneuvon kuljettajalta. Tämä on taannut oikeudenmukaisen lopputuloksen. Kunnallinen haltijavastuuseen perustuva pysäköinninvalvonta on oleellisesti vähentänyt varsinkin keskusta-alueiden pysäköintiongelmia.

Ympäristö- ja teknisen toimen apulaiskaupunginjohtaja

Pysäköinninvalvonnasta saatujen hyvien kokemusten perusteella Tampereen kaupunki ehdottaa, että ylinopeuksien, joukkoliikennekaistalla ajamisen sekä punaisia päin ajamisen automaattisessa liikennevalvonnassa siirryttäisiin pysäköinninvalvonnassa käytössä olevan järjestelmän kaltaiseen järjestelmään. Muutoksella voitaisiin oleellisesti parantaa liikenneturvallisuutta, sillä kiinnijäämisriskin kasvaminen vähentäisi varmasti liikennerikkomuksia. Valitettavasti tällä hetkellä ylinopeudet ovat enemmän sääntö kuin poikkeus, eivätkä poliisin resurssit riitä valvonnan lisäämiseen. Todennäköisesti työryhmän muutosehdotuksetkaan eivät toteutuessaan oleellisesti muuttaisi vallitsevaa tilannetta.

Tampereen kaupunki on valmis yhteistyössä poliisin kanssa tai omana työnään suorittamaan kyseessä olevaa valvontaa. Edellytyksenä on kuitenkin se, että valvonnasta ei aiheudu kaupungille kuluja. Kuluttomuus voitaisiin järjestää esimerkiksi niin, että kunnan järjestämän automaattisen liikennevalvonnan perusteella perityt virhemaksut saisi valvonnan järjestänyt kunta.”

Vs. apulaiskaupunginjohtaja päätti

että oikeusministeriön lainvalmisteluosastolle annetaan edellä oleva lausunto.

KALEVI LAMMI

Kalevi Lammi

Ympäristö- ja teknisen toimen apulaiskaupunginjohtaja

Ilmoitus

Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto, Laaksonen/teto,
Väliharju/tesu, pyto

Otteen oikeaksi todistaa

Leena Haavisto-Witans
kansliasihteeri, pöytäkirjanpitäjä